

مجموعه
مقالات
همایتنش

کتاب‌های
تصویری

هفته

تصویرگری

۱۳۹۶

هزارگام استوار در راه نرفته

2017
Iranian
Illustration
Week

خانه‌ی هنرمندان ایران

۱۳۹۶ آبان ۱۲ و ۱۱

تالارهای شهناز

و امیرخانی

همایش کتابهای تصویری (نخستین : ۱۳۹۶ : تهران)
مجموعه مقالات نخستین همایش کتابهای تصویری / به کوشش علی بوذری.
تهران: انتشارات پویانما: دانشگاه هنر، ۱۳۹۷.
۳۱۸ ص: مصور(رنگی).
۴۸۰۰۰۰ ریال-26-7597-600-978 :
فینیا
تصویرگری کتاب -- ایران -- کنگره ها
Illustration of books -- Iran -- Congresses
بوذری، علی، ۱۳۵۷. -- گردآورنده
دانشگاه هنر
NC۹۶۵/۴۸ ۱۳۹۷
۷۴۱/۴۴۲
۵۳۹۸۶۴۱

سرشناسه
عنوان و نام پندآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
موضوع
موضوع
شناسه افزوده
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

عنوان: مجموعه مقالات نخستین همایش کتابهای تصویری
به کوشش: علی بوذری
ناشر: انتشارات پویانما
ناشر همکار: دانشگاه هنر
نوبت چاپ: اول، مهر ۱۳۹۷
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
بها: ۴۸۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۹۷-۲۶-۲
طراح جلد: کیانوش غریب پور
صفحه آرا: حسین ناصری
ویراستار: سیده طرفة ابطحی نژاد مقدم
چاپ و صحافی: پروین / سیمی ساز

آدرس: تهران - خیابان سهروردی شمالی - خیابان آپادانا - خیابان نیلوفر -
کوچه دوم - شماره ۳- واحد ۱
تلفن: ۸۸۴۰۴۱۹۰-۸۸۵۴۳۴۳۱-۲

فهرست

۷.....	پیشگفتار / کیانوش غریب‌پور
۹.....	مقدمه / علی بوذری
۱۳.....	زبان بصری و کتاب‌های تصویری / نویسنده: هانا لندی کووا؛ مترجم: مریم جلالی
۲۷.....	تئوری برهم‌کنش متن و تصویر / نویسنده: ماریا نیکولایوا؛ مترجم: مریم جلالی
۳۳.....	چیستی و جرایب کتاب‌های تصویری / سحر ترهنده
	بررسی گونه‌های متن‌کنش میان متن و تصویر در کتاب‌های تصویری و دیدگاه‌های مرتبط با آن /
۵۷.....	فریده نصیب‌ضربی؛ مجید حسینی
۷۷.....	واکاوی هماهنگی فرم و محتوا در کتاب‌های تصویری کودکان / مهری محمدی مزرعه‌شاهی
	تأثیر و چگونگی مواجهه کودکان (۶ تا ۶ سال) با کتاب‌های تصویری بدون کلام / شادی
۹۹.....	هاشمی فشارکی
	کارکرد کتاب‌های تصویری بدون کلام در ارتقای رشد ذهنی کودکان پیش از دبستان /
۱۱۵.....	بهنام زنگی؛ پروانه قسمتی مطلق
۱۲۵.....	بررسی شیوه تصویرگری جان تنیل در داستان الیس در سرزمین عجایب / شیدا آرامش‌فرد
	استعاره و مجاز در واژگان و تصاویر؛ با نگاهی به «سفر» در متن و تصاویر چهار کتاب
۱۴۷.....	تصویری / عادل خلیفی
	برهم‌کنش تصویر و متن در کتاب احتیاط! خطر حمله موش؛ از دیدگان بر اساس نظریه
۱۷۱.....	نیکولایوا و اسکات / علی بوذری؛ مصطفی علیزاده
	برهم‌کنش متن و تصویر در مجموعه پی‌نمای داستان پاکان با تکیه بر روایت قرینه‌ای /
۱۸۵.....	مریم جلالی؛ یاسمن آصفی
	مطالعه رابطه زبان نوشتاری و تصویری در کتاب شیء گم‌شده با نگاهی به نظریه جابجایی تصویر
۱۹۷.....	ویتگنشتاین / پریسا نورالهی
	کانونی‌سازی روایت داستانی بر مبنای تئوری برهم‌کنش متن و تصویر در کتاب کارت
۲۱۹.....	دعوت داری موش‌موشک؟ / شهرزاد شهرجودی؛ مریم جلالی
۲۴۳.....	کارگاه و جایزه خلق کتاب‌های تصویری / فریدون عموزاده خلیلی
۲۵۳.....	قدم‌زنی در کلاس‌های آموزشی کتاب تصویری؛ تجربه‌های مازی مدرس و هنرجو / هدا حدادی
۲۷۹.....	نشست «معیارهای بررسی کتاب‌های تصویری»

پیشگفتار

تصویرگری، شاخه‌ای پُر جاذبه و هیجان‌آفرین از هنر دوران معاصر است. نسل از پی نسل با شیفتگی و نوآوری به تصویرگری جان داده‌اند و هر بار، چهره‌ای جدید و به‌روز از آن ساخته‌اند. هرچند یک دست تصویرگری از شاهکارهای هنر پر است، دست دیگرش از منابع نظری و نقد روشنگر خالی است.

این خصلت همه رده‌هایی است که با ویژگی‌های صدساله اخیر بارور شده‌اند. طراحی گرافیک، طراحی صنعتی و هنرهایی از این دست، تنها به نگرش و زیبایی‌شناسی هنرمند با جریان‌های مسلط اجتماعی متکی نیستند؛ بلکه به جریان‌های صنعتی، اقتصادی و مهم‌تر از همه، تحول رسانه‌ها و مدیوم‌های حامل خود بست وابسته‌اند. از این جهت، مبانی نظری، همواره از جریان اصلی فعالیت هنرمندان جا می‌ماند و نمی‌تواند همپای آن خود را به‌روز کند.

به‌زبان روشن‌تر، تا نظریه‌ها بخواهند از شکل موجود هر برداشت نقدانه کنند، هنر پوست‌انداخته، شکل عوض کرده و تعریف‌های جدیدی بر آن داده است. پیش‌تر نیز چنین بوده است؛ نظریه در پی اقدام هنری آمد و کمتر اتفاق افتاده که یک جریان هنری از نظریه‌ای مکتوب زاییده شده باشد. پس که هنر مبتنی بر باور یا تفکری مسلط از روزگار خود بنا شده باشد، اما این چیزی غیر از محدوده‌ای است که آن را نظریه هنری می‌نامیم.

همایش‌ها، گردهمایی‌ها، سخنرانی‌ها، مصاحبه و پل‌های آزاد گفت‌وگو، نه‌تنها جایگزین ناگزیر شکل سنتی تولید نظریه در هنر معاصر هستند، بلکه از جهاتی و در مواردی، تنها روش ایجاد منابع نظری نیز محسوب می‌شوند. از این جهت، همایش و گفتارهای نظیر آن، تنها یک‌شکل جبران‌گر نیست؛ بلکه اغلب تنها راه است.

به این‌ها اضافه کنیم که هنرمندان معاصر، کم‌تر اهل خواندن و مذاقه در منابع مکتوب‌اند و در عوض به همان اندازه، اهل شنیدن و

دیدن و گعده‌های پُر حرارت‌اند و به همین نسبت، مکتوب‌های برآمده از گفتارهای شفاهی را هم مشتاقانه‌تر می‌خوانند.

کتاب تصویری، یکی از دو نوع مهم، معروف و قدیمی کتاب‌های تصویردار است و از این جهت، پدیده جدیدی نیست؛ اما در سال‌های اخیر، جامعه نشر ایران، متوجه اهمیت کتاب‌های تصویری، انواع و روش‌های خلق آن شده است. پیش از این، تصویرگر به عنوان نقش مکمل نویسنده یا حتی گاهی نقش موازی آن در جریان روایت درونی کتاب شمرده می‌شد. تصویرگر یا شخص کم‌اهمیت‌تر پدیده کتاب بود یا اگر نمی‌خواست چنین باشد، برای اعلام استقلالش، راهی جدا از متن را پیش می‌گرفت. امروز که تصویرگران ایرانی بیش‌تر و پیش‌تر از سایر پدیدآورندگان به گفتمان جهانی هنر پیوسته‌اند، نشر ایران به سمت صنعتی‌شدن جاری شده است، مخاطبان با کتاب‌های متنوع‌تر تصویری مواجه‌اند، زبان کتاب‌های تصویری به نوعی کم‌کلمه‌تر و دیداری‌تر از آن میل کرده است و مردمان تصویرگر به ایفای نقش توأمان نویسنده، تصویرگر تمایل پیدا کرده‌اند؛ لذا بود تا گردهمایی و گفتارهایی درباره کتاب‌های تصویری، برای تبادل نظریه‌های مرتبط با این پدیده محوری حرفه تصویرگری برپا شود.

انجمن تصویرگران ایران، عنوان تنها نهاد رسمی و حرفه‌ای هنر تصویرگری ایران، وظیفه برگزینی همایش کتاب‌های تصویری را بر عهده خود دید و با فراخوان اولین دوره آن، مجامعه نشست‌ها و سخنرانی‌های آن را در جریان هفته تصویرگری ۱۳۹۶ در این سال برگزار کرد. امیدواریم متن‌های پیش رو، چراغی باشد فرا راه هنرمندان تصویرگر، ناشران و نقادان و نظریه‌پردازان هنر معاصر.

کاترین گریب‌پور

رئیس هیئت‌مدیره انجمن تصویرگران ایران